

בית נחמן

מוצאי שבת פרשת תרומה, ה' באדר תשפ"ג

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עזריאל ב"ב 43

בשעה 20:00

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בליקו בית נחמן:
079-9270505

נושאי השיעור:

א. "משנכנס אדר מרבין בשמחה" ובכל השנה (א-ב). ב. "ועשרת אלפים ככר כסף" כנגד "מחצית השקל" של יוצאי מצרים (אות ג). ג. זכר למחצית השקל (אות ד). ד. להבין אחד את השני (אות ה). ה. לבטא נכון את האותיות (אות ו). ו. פיוט מי כמוך (ז-ח). ז. תענית אסתר (אות יא). ח. "ונשמרתם מאד לנפשתיכם" גם בפורים (אות יב). ט. זמני קריאת המגילה בפרזים, מוקפים וערים מסופקות (אות יג ואות יט). טו. בן עיר שנסע לכרך (אות יד). י. בן כרך שהיה בעיר בי"ד וחזר לעירו בליל ט"ו (טו-טז). יא. בן עיר שהגיע לכרך, לעניין עלות לתורה (יז-יח). יב. מתנות לאביונים ומשלוח מנות (אות ט).

אמרו אותה לפני, אבל הקשו עליה מכאן ומכאן. ככה התוס' כותבים: "שמעתי שעשרת אלפי ככר כסף (שאמר המן לתת) עולין חצי שקל לכל אחד מישראל שהיו שש מאות אלף כשיצאו ממצרים, ואמר שיתן לאחשורוש כל פדיונם". מה זה כל פדיונם? איך החשבון? פשוט מאד. בתורה כתוב "מבן עשרים שנה ומעלה" (שמות ל, יד), אמנם ההלכה היא שזה דוקא לגבי תרומת האדנים בן עשרים, אבל לגבי מחצית השקל של כל שנה (או זכר למחצית) זה מבן שלוש עשרה שנה, אבל המן לא יודע את זה... וכי הוא פתח את הרמב"ן (בריש פרשת כי תשא)!? מאיפה הוא יודע את הרמב"ן?! לא יודע כלום, התורה אמרה "בן עשרים" אז בן עשרים. ומגיל עשרים עד בן שבעים זה חמשים שנה, כל שנה חצי שקל, בחמשים שנה זה עשרים וחמשה שקלים. עשרים וחמשה שקלים כפול ששים (הרי הם היו ששים רבוא), זה אלף וחמש מאות. ובככר של חול יש אלף וחמש מאות שקל², המן ידע את הככר הרגיל - אלף חמש מאות שקל. וזה בדיוק עולה ששים כפול עשרים וחמש. עשרים וחמשה שקלים בחמשים שנה - כל אחד הביא מחצית השקל במשך חמשים שנה מגיל עשרים עד שבעים - חמשים כפול חצי שקל זה עשרים וחמש, אחר כך כפול ששים (ששים רבוא). אז ממילא יש לך ששים רבוא (יהודים) מכאן, ויש לך רבוא ככרות מכאן (עשרת אלפים ככר כסף זה רבוא ככרות), וזה מספיק בשביל ששים רבוא יהודים לחמשים שנה. (אפילו שיש קצת פרוטרוט - קצת יותר, זה לא חשוב.) [וזו כוונת תוס' "כל (50) פדיונם", במשך חמשים שנה].

כמה לתת "זכר למחצית השקל"?

ד. והשיעור של מחצית השקל כפי מה שראיתי היום הוא עשרים וחמשה שקלים, אבל זה בלי מע"מ, תוספי לו מע"מ - שלושים ש"ח. מי שלא יכול - יכול לתת חצי שקל כמו האשכנזים. האשכנזים לא ידעו אף פעם כמה זה דרהם וכיוצא, לא ידעו כלום. ככה כותב היעב"ץ, יש לו ספר על ברית מילה - מגדל עוז, והוא אומר שם (דף כ' ע"ב) שהאשכנזים ערבבו את החבית בשמרים. למה? יש להם פולין גדול ופולין קטן, (מטבע שנקרא פולין, בזמנו היה פולין, אחר כך גדל וקטן, וקטן וגדל). בלבד לנו את המוח, אמר "ערבבו את החבית עם השמרים". ואנחנו יש לנו מסורת, רק היו חכמים שרצו לפגום בה, אמרו: המסורת הזאת אי אפשר לסמוך עליה. אבל מתברר שאפשר לסמוך עליה. המסורת היא שהדרהם שכותבים הרמב"ם ומרן הוא

2. ככה רש"י כותב בפרשת פקודי (שמות ל"ח כ"ד): וככר של קודש כפול היה, היו בו שלוש מאות אלפים שקל. וזה מוכח מהתורה שם, התורה אומרת "וכסף פקודי העדה מאת ככר ואלף ושבע מאות וחמשה ושבעים שקל בשקל הקדש". (שם פסוק כ"ה). מה זה מאה ככר ועוד אלף ושבע מאות וחמשה ושבעים? [אם ככר זה אלף וחמש מאות, מדוע לא אמר מאה ואחד ככרות ומאתים וחמשה ושבעים וגו'] אלא סימן שהככר הוא יותר מאלף וחמש מאות. הככר הרגיל הוא אלף וחמש מאות בלבד, אבל ככר של קודש "בשקל הקודש" הוא כפול. ככר של קודש יש בו שלוש מאות אלפים שקלים. אבל המן לא יודע קודש או לא קודש... הוא כולו חול, כולו רשעות. גם חכם אחד מחכמי מרוקו - בעל פתחי חותם כתב (בחיידושי על מסכת מגילה על דברי התוס') מה ענין ככר של קודש להרוג יהודים? "להשמיד להרוג ולאבד" (אסתר ג, י"ג) ודאי שהוא לא ידע לא קודש ולא בטיך.

"על ידי ריקודים והמחאת כף אל כף נעשה המתקת הדינים"

א. "משנכנס אדר מרבין בשמחה" (תענית דף כ"ט סע"א). חסידים אומרים שכל הזמן צריכים להיות שמחים. אומר רבי נחמן מברסלב: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד". (עד שעשו מזה מגנייה - "מצוה גדולה"...). אם כן מה זה [משנכנס אדר] מרבין בשמחה? אז אמרו: אם היה כתוב "משנכנס אדר מתחילים לשמוח" היתה קושיא, אבל "מרבין" משמע שגם לפני כן היו שמחים, רק מרבין - מוסיפים. כמו שאמר הרב האר"י בפיוט של שבת: "חדו סגי ייתי, ועל חדא תרתי". מה זה "ועל חדא תרתי"? יש שני פירושים. יש אומרים אם יש לך שמחה אחת בחול - תכפיל את השמחה בשבת. ויש אומרים הכוונה: "ועל חדא" - אם תשמח בשבת, יהיה לך בחול תרתי. "ועל חדא" - שתשמח עכשיו, יהיה לך בחול כפליים. אדם יכול לשמח את עצמו אפילו כשהוא נמצא בצער גדול. איך הוא יכול לשמח את עצמו? ע"י ריקודים. אתה מרקד, אתה שר, אתה שומע מנגינות יפות ומעודדות. יש שיר של יובל טייב: "אם הזמן בוגד עליך / ידידי, תגיד גם זו לטובה / עליך ידידי". תבין את הדברים האלה שחיי האדם לא עשויים מעור אחד, אלא הם עשויים מכל מיני דבקים על דבקים. תחפש את הנקודה הטובה ותמצא אותה.

תמיד לחפש נקודה של שמחה

ב. ותמיד אפשר למצוא אותה! עצם זה שאתה חושב - זה עצמו מתנה מהשמים... איך אומרים חסידים ברסלב? בבוקר כשאתה פותח את העיניים - זה כבר דבר טוב. אתה פותח את העיניים ואתה חושב - זה מספיק. כל היום כולו זה "בונוס", זו תוספת. לכן אם אדם יחשוב בכיוון כזה, תמיד יהיה לו טוב. וראיה לדבר שה' ברא את העולם טוב - תסתכל בתינוק, הוא מחייך ארבע מאות פעם ביום! פעם חישובו וראו שכל הזמן הוא מחייך, כל דבר שהוא אומר - הוא מחייך. אחר כך ממעיט, מוריד לשלוש מאות, למאתים, עד שיש כאלה שכל היום כולו רחמנא ליצלן הם כמו בתשעה באב. אסור לעשות ככה! פעם אמר לי האדמו"ר מנדבורנא: גם כשאנחנו עוצבים על החורבן - אנחנו שמחים! על מה השמחה? שעדיין אנחנו מרגישים את החורבן, אחרי אלפיים שנה מרגישים שחסר לנו משהו. זה סימן טוב, עוד לא פגה התקוה מאתנו¹. כל אחד ואחד צריך להבין את זה - להיות יהודי שמח, תמיד צריך לחפש נקודה של שמחה.

"ועשרת אלפים ככר כסף" כנגד "מחצית השקל" של יוצאי מצרים

ג. יש תוספות במגילה (דף ט"ז ע"א ד"ה ודחי) שנשפכו עליו דיות. נשברו עליו קולמוסים ופולפולים בלי סוף, ואפשר לפרש אותו בדרך פשוטה. וזה לא דרך שלי, 1. כמו שאמר אותו פייטן: "עוד לא אבדה תקותנו". אנשים אומרים שהפייטן הזה היה רשע. הוא לא היה בדיוק רשע, הוא היה בתקופה שגם המשכילים היו צריכים להסתיר דעותיהם, והיו צריכים לדבר בשפה עדינה. הוא בעצמו יכול להיות שהיה אדם טוב, אבל היה שיכור. "נפתלי הרץ אבמב"ר". בין שכרות לשכרות עשה שיר "עוד לא אבדה תקותנו"...

שולמית ברכה טובה תחילת בת הרבנית אסתר (חיה) לויזה ע"ה.

לע"נ אבי הישיבה הרה"צ רבי בנימין הכהן בן מברכה זצ"ל.

יצוב גרפי: ח"א

050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
17:03	18:15	י-ם
17:20	18:17	ת"א:
17:08	18:16	חיפה:
17:20	18:17	ב"ש:

אתה יודע שהיה לה חומה מימות יהושע בן נון? אתה לא יודע.

בן עיר שנסע לכרך

יד. עכשיו אדם שהיה בן עיר, היה גר בבני ברק למשל, ונסע לירושלים ביום ט"ו. האם חייב לקרוא עוד פעם ביום ט"ו? לא חייב. למה? כי הוא יצא כבר ידי חובה, הכל תלוי בעמוד השחר של היום שהוא קורא בו, ואם בעמוד השחר של יום י"ד היית בבני ברק - אתה פטור מלקרוא ביום ט"ו, קראת כבר ב"ד ויצאת ידי חובה.

בן כרך שהיה בעיר ב"ד וחזר לעירו בליל ט"ו

טו. אבל יש שאלה, בן כרך שהיה בעיר ביום י"ד, ואח"כ חזר לכרך שלו, לדוגמה הוא למד בכסא רחמים (או כל ישיבה אחרת בבני ברק) והנה ביום הראשון קרא מגילה, ויצא ידי חובת משלוח מנות ומתנות לאביזנים וכו', ואח"כ נסע לירושלים. האם אח"כ חייב לקרוא את המגלה פעם שניה ביום ט"ו? לפי הירושלמי חייב לקרוא בט"ו, אבל הרמב"ם ומרן לא הביאו את זה להלכה, לכן יקרא בלי ברכה.

בן כרך שחזר לעירו בליל ט"ו אם יכול להוציא אחרים

טז. ואם ירצה להוציא אנשים אחרים ידי חובה ביום ט"ו - יש ספק ספיקא שאפשר להוציא. ספק שמא כמו הירושלמי. הירושלמי אומר (מגלה פ"ב ה"ג) "בן עיר שעקר לכרך נתחייב כאן וכאן", נתחייב בשני המקומות. לא כולם מסכימים לירושלמי הזה, אבל לפחות ספק זה יכול להיות. ויש עוד ספק, שיש דעת רש"י (מגילה דף ב' ע"א ד"ה אלא) בפירוש המשנה (במגלה ס"ט) שכתוב בה שהכפרים מקדימים ליום הכניסה. מה פירוש "יום הכניסה"? הם קוראים ביום י"ב וי"ג, ולמה? כי אין להם מי שיקרא בימים העיקריים [ובימי הכניסה (דהיינו ימי שני וחמישי) תמיד הם מגיעים לערים אשר סביבותיהם, ושם יקראו להם מגילה], ולכן כתוב שאם יבוא להם אחד מבני העיירות או מבני הכרכים - יכול לקרוא להם בימים האלה. והרי הוא לא שייך לימים האלה, כי הוא קורא ביום אחר? אלא מכיון שהוא קורא להם להוציא אותם ידי חובה - לדעת רש"י אע"פ שהוא לא חייב ביום זה, מוציא אחרים. אי"כ יש כאן ספק ספיקא, הספק הראשון הוא שמכיון שעבר לכרך הוא נעשה בן כרך וקורא ביום ט"ו, ואפילו שיש צד לומר שהוא פטור, אבל [יש ספק שני אולי] לקרוא לאחרים - יכול [כדעת רש"י]. וכן דעת המרדכי (מגלה ס"י תשע"ה) שאף בן עיר מוציא בן כרך. וכיון שהמחלוקת היא בחיוב, הברכה נמשכת אחר החיוב.

בן עיר שהגיע לכרך, לעניין לעלות לתורה

יז. בן עיר שהגיע לירושלים והוא פטור מכל מצוות הפורים, כי הוא קיים אותן כבר ב"ד, וקראוהו לעלות לתורה. יש מחלוקת האם יעלה לתורה או לא. השבות יעקב (ה"א ס"ו מ') אומר שהוא יכול לעלות, והביא ראיה מקטן שעולה למנין שבעה והוא הדין למנין שלשה. זו שאלה בשו"ת יחוד דעת (ח"ב ס"י ט"ו) לגבי קטן שיש לו חגיגת "בר מצוה", אבל עוד לא הגיע ליום בר מצוה שלו, האם אפשר להעלות אותו לתורה או שאי אפשר? ואומר שם שאמרו חכמים שקטן עולה למנין שבעה, וה"ה למנין שלשה. אבל לא כולם מסכימים בזה, כי האר"י אומר (שער הכונות דף ע"ג ע"ב) שדוקא למנין שבעה הוא עולה, כי זו מעלה נמוכה ביותר, כי מנין שבעה בשבת זו ספירת מלכות, ומלכות זה משהו קטן וקל, לכן קטן עולה למנין שבעה. [ומדבריו לומדים שלא אומרים כן לגבי מנין שלושה. ראה כה"ח ס"י רפ"ב ס"ק כ"ב]. היום אין שום בעיה להעלות קטן לקרות הפטרה, וככה המנהג בתנוס, בגיל 8-9 מחנכים את הילדים לעלות לתורה ולקרא כמה פסוקים¹³. מה המקור לזה? בגמרא בברכות (דף נ"ג סע"ב בסוף פרק שמיני) כתוב שם שהילדים קוראים "בעידן מפטריהו", ורש"י אומר (שם) מה זה מפטריהו? בשעה שקוראים את הפטרה, עולים לתורה וקוראים קטע. אבל מדין הגמרא לא רק הפטרה, אלא גם ל"שביעי" יכול לעלות. אבל זה נאמר בשבעה ולא נאמר בשלושה, ואמנם יש מי שאמר שגם בשלושה [וכנ"ל]. אבל דחו את דבריו. למה? כי אמנם מדברי מרן בבית יוסף (סוף ס"י קל"ה) נראה שאפשר לצרף קטן גם למנין שלושה, אבל בשולחן ערוך שם (בסימו קל"ה) לא כתב את זה, והוא כתב את זה רק בהלכות שבת (ס"י רפ"ב ס"ג). זה סימן שמרן לא מסכים שהקטן ישלים למנין שלושה, ורק ביום שבת כשעולים שבעה יכול לעלות, אבל בשלושה לא מצאנו. וגם לפי דעת האר"י דווקא בשבעה ולא בשלושה. לכן אין לנו ראיה מכאן שגם אדם שהוא פטור יכול לקרוא ולהוציא את הרבים ידי חובתם.

הלכה למעשה

יח. והרב עובדיה (בחזו"ע פורים עמ' קט"ו) עשה פשרה ואמר: אם קראו אותו לתורה

13. "כל עמודי החצר סביב מחושים כסף" (שמות כ"ז, י"ז). לפני 72 שנה (בשנת תשי"א), הרב שלימד אותנו קריאה בתורה אמר לי: תכין את הפסוקים האלה. איני זוכר אם קראתי אותם בסוף בציבור או לא קראתי, אבל אני זוכר את הפסוקים האלה: "כל עמודי החצר סביב מחושים כסף ויהים כסף ואדניהם נחושת".

צומות שאמרה אסתר (אסתר ד', ט"ז) "וצומו עלי שלשת ימים לילה ויום". אבל אי אפשר להתענות שלשה ימים, זה נורא ואיום. מי יכול לעמוד בזה? אז חלקו אותם, שני חמישי ושני, ככה מפורש במסכת סופרים. אח"כ העבירו אותם לערב פורים. וזה מוכח בגמרא (מגילה דף ב' ע"א) ברמז קטן, שיום י"ג יום קהילה לכל היא, מה זה "יום קהילה לכל היא"? רש"י מסביר (שם) שנקהלו היהודים בעריהם. אבל לכאורה מה אכפת לנו, בימינו לא נקהלים? [ורש"י יישב את זה, דלא צריך קרא לרבויי שהיא ראוי לקריאה, דעיקר הנס בו היה]. אז רבנו תם אומר (הובא ברא"ש שם) שכונת הגמרא לתענית אסתר. ומכיון שאינה כתובה במפורש, רק ברמז, וגם הרמב"ם כותב (פ"ה מהלכות תעניות ה"ה) "נהגו כל ישראל", (ככה הנוסח הנכון ברמב"ם), שזה רק מנהג בעלמא, לכן אפילו על דבר קטן אפשר לבטל אותה, כמו מי שיש לו מיחוש עינים והצום מפריע לו - יוכל לאכול, וכן מי שהוא מבוגר וחולה ולא יכול לצום - גם כן אפשר להקל, יש כמה דרכים שמוותר. אבל מי שהוא בריא - שיצום⁹.

אתה מספן את חייך בשביל מאה דולר?!

יב. גם בירושלים צמים ב"ג, אבל שם יש מנוחה, כי ב"ג צמים. ב"ד אוכלים, [ורק בט"ו הם עושים פורים]. וכל המלחמות שעושים בפורים באוטובוסים, שזורקים עליהם אבנים וכל השטויות האלה... יעשו ביום ט"ו. ובכלל כל הדברים האלה לא בריאים. כל הנפצים אסורים! אלו דברים שיש בהם סכנה. לא יאמר: "אני בטוח", אין אף אחד שהוא בטוח! היום אדם הולך ופתאום יורה עליו מחבל רשע. מה לעשות?! אדם צריך להיזהר. ועוד דבר: לא לשנות משקאות משכרים יותר מדי. בחורים באים לפני הגבירים, והגביר אומר לבחור: תשמע, אם תשתה את כל הכוס וודקה הזאת - אני אתן לך מאה דולר. אתה מספן את חייך בשביל מאה דולר? מה הטירוף הזה?! מה אתה עושה?! תאמר לו: אני לא שותה בכלל! אם לא תתן לי - אל תתן לי... "ממקום אחר ישלח שלומי, עושה שלום במרומי, כי לא כלו רחמי, על כן אוחיל לו". (את זה אמר רבי יהודה הלוי ב"מי כמוך")¹⁰.

זמני קריאת המגילה בפרזים, מוקפים וערים מסופקות

יג. יש לנו קריאת המגילה גם ביום י"ד ויום ט"ו, איך עושים? ביום ט"ו קוראים בירושלים ובשאר הערים קוראים ב"ד. פעם כל עיר ועיר אתה לא יודע אם היא מהכרכים שקוראים בט"ו, או שהיא מהעיירות שקוראים ב"ד, ומספק קוראים ב"ד שהיא קריאת רוב העולם. אבל ירושלים ידועה שקוראים בט"ו, ובשאר ערי ישראל קוראים ב"ד. ויש מחמירים בבני ברק לקרוא יומיים, פעם אחת לפני כמה שנים (אולי 50-40 שנה) הייתי בבית הכנסת "תורה וחיים", וגמרתי תפלת שחרית ביום ט"ו. אח"כ בא הרב הלל ז"ל¹¹ ואמר שנוהגים בבני ברק לקרוא יומיים. פעם ראשונה ששמעתי את זה, אז קראתי פעם שניה ביום ט"ו¹². אחרי התפלה התקשרתי לרב שריה דבליצקי ז"ל ואמרתי לו: יש דבר כזה שקוראים בבני ברק גם בט"ו? אמר לי: זו דעת החזון איש. אבל רוב החכמים אומרים שבני ברק פטורה. ויש גם תשובה בשו"ת תפלה למשה (ח"ב ס"י ג') שאומר שבני ברק פטורה אפילו שהיא סמוכה ליפו, כי יפו עצמה קוראים בה מספק, וספק לספק לא עבדינו, לכן קוראים רק ב"ד בלבד. ומי שרוצה להחמיר ולקראו - יחמיר, אבל בלי ברכה. ובבאר שבע גם כן היו קוראים ב"ד, אח"כ בא מישוה ואמר להם לקרוא בשני הימים, למעשה אין צורך. מאיפה

9. פעם לא היה לי שום בעיה לצום, היום כבר אי אפשר, אני חייב לשנות ולאכול. אבל השתיה יותר עדיפה מאכילה. אצל הרופאים אומרים "אתה צריך להיות בצום", ומה זה אצלם להיות בצום? רק בלילה, אבל מים זה לא נקרא צום. לכן לאפקי מהדעות הללו כתוב במגילת אסתר (ד', ט"ז) "וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו", אל תגידו "וצומו עלי" - באכילה בלבד כמו שאומרים היום, אלא גם אכילה וגם שתיה...
10. פעם היה מקרה כזה, ונפטר אותו בחור! שתה כוס שלם של וודקה, ואחרי כמה ימים שטיפלו בו כל הרופאים, לא ידעו מה לעשות בו. את זה סיפר לי ר' נתן רוטשילד מ"מעייני הישועה", ואמר שהוא הכיר את הבחור הזה, כל הרופאים לא יכלו לטפל בו, ותוך יומיים - שלשה הלך. א"כ בשביל לאסוף כסף ליישבה שלו הוא ימות? לא נשמע כדבר הזה. הלו תשתה, אל תשתה ואל תשתה! תשתה מעט מפני הכבוד, ואם לא תתן - אל תתן! אל תהיו תלויים בבני אדם, תכבד את עצמך, תכבד את התורה, אתה מייצג את התורה. התורה מרשה לך להיות "זולל וסובא"? אין דבר כזה!
11. לא יודע מה שם המשפחה. יש את הרב משה פרדו, והמנהל השני של אור החיים שמו הרב הלל והרב הלל לפעמים לא יכל להגיע מוקדם, והייתי אומר בל"ב: למה שלא תבוא מוקדם? זה הלל הזקן, הלל הזקן לא יכול לבוא מוקדם... אח"כ הגעתי לגיל הזה, ובעונות לפעמים אני יותר גרוע מזה.
12. והנה מצאתי שם במגילה: "המן בין המדתא". אמרת: מה זה? והיו על ידי אברך מימין ואברך משמאל, שהם כביכול שני גאונים עולם (ראשי היכות שני-ע - משגעים אותי...), וזה שהיה בשמאלי דהף אותי, ואמר לי: כן, "בין" ב"ד, ככה כתוב במנחת ש"י. ממתית אתה בקי במנחת ש"י? מתי ראית את המנחת ש"י הזה?! אין מנחת ש"י כזה. אבל סבלתי את זה, כי בין כה וכה לא מדקדקים בטעויותיה (ס"י תר"ץ סעף י"ד), וגם שהיום זה ט"ו. אח"כ בדקתי במנחת ש"י ולא יער ולא דובים" (סוטה דף מ"ז ע"א). רק הבחורים והאברכים האלו שאינם יודעים דקדוק - ואפילו כל שהוא - יודעים שבמנחת ש"י שם גרסאות, ולכן כל גרסה מוזרה ומשונה אומרים שהיא כתובה במנחת ש"י... מה נעשה להם?!

מכובד שאפשר לקנות בו מאתים גרם לחם. **ורבי מרדכי אליהו ע"ה** אומר (עיין בהסכמתו לשו"ת איש מצליח ח"ב) שבפיתה פלאפל יוצאים בה ידי חובת מתנות לאבינונים. לא צריך לתת לכל אחד ואחד מהעניים פיתה פלאפל, אלא רק לשני אבינונים. **כל אחד צריך לשלוח שתי מתנות לשני אבינונים**, וממילא אחרי שאדם יצא ידי חובת מתנות לאבינונים - **יוכל לתת פרוטה לכל אחד**, אין זה שום בעיה. **ומשלוח מנות לתת דבר מכובד**, איזה אוכל [לפחות שתי מנות לאדם אחד]. ואם אפשר לתת אוכל כזה שאין בו ספקות¹⁵ עדיף. תביא דברים קנויים שאין בהם שום ספיקות וכולם אוכלים אותם. ויהי רצון שיהיה לנו ולכל עם ישראל פורים שמח, אמן כן יהי רצון.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה גדולים וקטנים, הם ונשיהם ובניהם ותלמידיהם וכל אשר להם. בין אותם ששומעים כאן, ובין אותם ששומעים ברדיו "קול ברמה", ובין אותם שקוראים אחר כך בעלונין של "בית נאמן". הקב"ה יברך אתכם שיהיה לכם חיים טובים וארוכים, ולהינעם ממחלוקת וממלחמות, "מלחמות היהודים"¹⁶... אמן כן יהי רצון.

15. כי היום יש לנו שיגעון, אדם אומר אני אוכל רק בהשגחת X ולא אוכל בהשגחת Y, ואחד אומר הפוך, אני אוכל רק בהשגחת Y ולא בהשגחת X. מריבות על שטות. יש כאלה שאמרו פעם: אנחנו לא אוכלים ב"ווגשל", כי ווגשל זה בהשגחת שארית ישראל. בשבילם הפסוק (צפניה ג, י"ג) "שארית ישראל לא יעשו עוולה ולא ידברו כזב" הם קוראים אותו לו בואו", "לו יעשו עוולה ולו ידברו כזב" אחד אמר לי: אני אפילו מים לא שותה בווגשל! אם אתה תיסע לרוסיה, אתה תשתה מים או לא?! הוא אומר: אני שותה מים ברוסיה, זה בסדר. אבל בווגשל זה לא בסדר... מה קרה להם?! מה השיגעון הזה?! מה הטירוף הזה?! לא עושים ככה. אבל מי שהוא משוגע, מה לעשות לו? אתה אומר לו: זה בהשגחת הרב מחפוד, והוא אומר לך: לא, אני לא רוצה הרב מחפוד, אני רוצה הכשר כך וכך, לא עושים ככה. **עם השגחת הבד"ץ כולם בסדר**. אפילו שהבד"ץ **לפעמים** לא בסדר, לפעמים מבטלים דבר שלא על דעת מרן, המבטלים צריכים להיות יהודים. והם אומרים: "אנחנו מקפידים שהמבטל יהיה יהודי", ולא תמיד הם מקפידים. לכן תביא דבר שאין בו **בישול** ואין בו שום חשש, ותוכל להעביר מאחד לשני, וככה כולם יוצאים ידי חובה.

16. יש לנו ספר אחד - "מלחמות ה'" של הרמב"ן. לא כל אחד ואחד יעשה מלחמות... בלי מלחמות! **"תלמוד בבלי"** גימטריה "מלחמות" (524), כי יש בו דעות רבות, רבה אומר ככה, רב חסדא אומר ככה.

הוא יזכה למאור, יזכה להאיר, אבל אם לומד בעצלות וקלילות, הוא לא יגיע להשגות גבוהות. צריך להתאמץ בתורה.

מפורסם בלי לפרסם

מורנו הגאון רבי משה הלוי זצ"ל מחבר הספרים "מנוחת אהבה", נפטר בגיל צעיר, בן 39 שנים. הוא לא היה בן של רב. אבא שלו היה יהודי ירא שמים, אולי מל"ו צדיקים, אבל היה יהודי פשוט קובע עיתים לתורה. ואפילו שלא היה תלמיד חכם, צמח לו הבן מורנו הרב משה, וחיבר לפני גיל שלושים את הספרים "מנוחת אהבה" על הלכות שבת שלשה כרכים, וסט הספרים "ברכת ה"'. יותר מעשרים שנה כבר עברו מפטירתו והספרים שלו עדיין מודפסים ונרכשים. ולא רק אנשים מהחוג שלו לומדים בספרים, אלא גם אשכנזים וספרדים, ליטאים חסידים וחרדלים, כל הקהילות והקבוצות לומדים בספרים שלו. הוא כבר נפטר, הוא לא יכול לפרסם את הספרים שלו ולמסור שיעורים, אבל הם רואים את הספרות ואת העיון, ונמשכים לספרים שלו.

ולמה היתה לו כל כך הצלחה? כיון שהיה "כתית למאור", כשאתם מכתת עצמו על דברי תורה הוא זוכה להאיר. אדם ששומר נפש על התורה זוכה להחכים ולהבין את התורה טוב יותר. וכדברי הגמרא במסכת סנהדרין (דף צ"ט ע"ב) על הפסוק: "נפש עמל עמלה לו" (משלי ט"ו, כ"ו), הוא עמל במקום אחד ונפשו עמלה לו במקום אחר. אדם שעמל רואה שיש לו הספקים שהוא לא מבין איך מספיק, מוצא בלימוד שלו הרבה דברים במהירות, מחדש חידושים יפים בזריות, ולמה? כיון שהתייגע בתורה.

תורה זכה

חזן מלכתת עצמו על התורה, צריך ג"כ שיהיה "שמן זית זך", שלימוד התורה שלו יהיה נקי, ללא פניות ואינטרסים או מטרת כבוד. אמנם סוף הכבוד לבוא, אבל לא ללמוד למטרת כבוד, אדם שיתייגע בתורה יזכה לכבוד.

אמרו רבותינו (מדרש נחומא בפרשתנו אות ט) על הפסוק: "כבוד חכמים ינחלו" (משלי ג, י"ה), חכמים היגיעים בתורה ינחלו כבוד. למדו את זה מיעבץ המוזכר בדברי הימים ב' (ד' ט) שהיה משבט יהודה, ומונים שם שלושים וששה דורות מאדם עד יעבץ, ומכל הדורות הללו רק אצל יעבץ כתוב: "ויהי יעבץ נכבד מאחיו", ומדוע רק אצלו כתוב "נכבד"? אלא כיון שיעבץ היה תלמיד חכם ומוסר שיעורים ומזכה את הרבים, וכמו שכתוב: "ומשפחות ספרים ישבו יעבץ" (דברי הימים א' ב' נ"ה), לכן נחל כבוד. "כבוד חכמים ינחלו" אלו ת"ח היגיעים בתורה, לא רק הלומדים אלא היגיעים, כיון שכשאתם מכתת עצמו לתורה, בסוף הוא נהיה למאור והוא מאיר, וממילא סוף הכבוד לבוא. אפשר לראות ת"ח אמיתיים שברחו מהכבוד ולא חיפשו אחריו, והכבוד רדף אחריהם ואנשים רצים אחריהם כדי לשמוע כל מילה שלהם. ולא מדובר על תלמידי חכמים שרצים אחריהם בגלל האופנה, היום למעלה ומחר למטה, מדובר על ת"ח אמיתיים שיגיעים בתורה שתמיד הם למעלה בגלל הכתיית למאור.

2. יש רבנים שפתאום הרבה אנשים נמשכים אחריהם, אבל אחרי כמה שבועות או חודשים יורדת להם האהדה בציבור. זה נקרא "טרנד", זרם של אנשים שמעריצים רב מסוים ואח"כ עוברים לרב אחר כי הוא יותר מפתיע.

בשמו, כמו שנהגים האשכנזים: "יעמוד פלוני בן פלוני" - יעלה, ואם לא קראו אותו בשמו יאמר: אני לא עולה, אני שייך לעיר אחרת, אני לא קורא בקריאה שלכם. וזו הכרעה טובה מאד. בתנוס מעלים לתורה בשמו¹⁴, וכאן בארץ - במיוחד אצל הספרדים - לא קוראים אותו בשמו, אלא באים אליו ואומרים לו בלחש: אתה רוצה לעלות? והוא יאמר להם: "אני לא רוצה ולא מעוניין לעלות", אל תעלה. כי אם יגידו "יעלה פלוני" ואחר כך יגיד שהוא לא עולה, כבר אמרו (ברכות דף נ"ה ע"א) שמי שקוראים לו לקרוא בתורה ולא קורא מקצרים את ימיו. בשביל מה הוא צריך את זה? וכשלא קוראים בשמו ממילא אין בעיה. **לכן אדם שהוא בן י"ד, ובא ביום ט"ו לירושלים, ואומרים לו: בכבוד, תעלה לתורה. אם לא קראו לו בשמו - יאמר: אני לא עולה, אני שייך לבני ברק.**

בני ברק

יט. ובבני ברק כבר אמרנו (לעיל אות י"ג) שלא קוראים פעמיים, אין ספק כאן. מי שרוצה לקרוא את המגילה פעמיים - יקרא, אבל בלי ברכה. ובבית לא צריך שום דבר גם למחמירים. רק יום אחד שיעשו בו משלוח מנות ומתנות לאבינונים וכל הדברים האלה.

מתנות לאבינונים ומשלוח מנות

כ. בזמנו האדמו"ר מליובאוויטש פרסם מודעה בתנוס - "מטעם הרבנות הראשית בתוניסיה נשלח לכם, שתתנו פרוטה אחת". למה שיתנו רק פרוטה? כי מתנות לאבינונים בפרוטה אחת, זה המינימום של המינימום. אמנם הריטב"א אומר (מגלה דף ז' ע"א) פרוטה, אבל כמה אחרונים כתבו (עיין בכה"ח סי' תרצ"ד ס"ק ז') לתת משהו

14. יש מחלוקת גדולה בין אבא ובין הרב הראשי של תוניסיה (עיין בשו"ת איש מצליח ח"ב חאה"ע סי' ס"ו) וגם בין חכמי ארץ ישראל. בארץ ישראל היו אומרים: מכיון שהוא עולה לתורה אפילו פעם אחת בשנה ביום כיפור - אז זהו, השם שלו נזכר אצל כולם. [וכותבים אותו בגט]. "עלה לתורה אדם גדול, שמו סיחון מלך חשבון"... וסיחון מלך חשבון הזה, הוא לא יודע לכתוב את שמו! רק ביום כיפור כולם עולים, כדי שיהיה להם לפחות פעם אחת עליה בתורה, אבל מיהו זוכר את השם שלו? נשתקע שמו, לא זוכרים אותו, עבר ובטל מן העולם, אבל יש אומרים שאם קראו לו בתורה פעם אחת זה מספיק. וההלכה היא שלא נחשב "קריאה" פעם בשנה שמעלים אותו, וזה "נשתקע" ודאי. ויש מי שחולק. ועל כל פנים, אם לא קוראים אותו בשמו - לא שייך לומר "נשתקע" או לא נשתקע, שהרי לא קוראים אותו בשמו.

מדרשותיו ושיעוריו של מו"ר ראש מוסדות 'חכמת רחמים' הגאון הגדול רבי חננאל כהן שליט"א ראש ישיבת 'לבנימין אמר'

עמל התורה

ואתה! תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד (שמות כ"ז, כ).

ניצוץ של משה רבנו

האר"י הקדוש כותב, שבכל תלמיד חכם יש ניצוץ של משה רבנו. מטעם זה אמרו רבותינו במסכת שבת (דף ק"א ע"ב) ובעוד מקומות (עיין סוכה ל"ט דף ע"א וביצה דף ל"ח ע"ב), את הביטוי "משה שפיר קאמרת" על אמוראים מסוימים. ומה הפירוש של זה? הרי שמם של אותם חכמים לא היה "משה"? אלא אומר האר"י ז"ל, שבכל תלמיד חכם יש ניצוץ של משה רבנו. נמצא שבכל אחד מאתנו שלומד תורה, יש ניצוץ של משה רבנו. ע"פ זה אפשר לפרש מה שכתוב על משה "ואתה תצוה", שזוהי הוראה לכל תלמיד חכם בדורו, שיצוה את העם חוקי האלוקים ותורתו.

ללמוד בצותא וללמד לאחרים

הגאון הקדוש "אור החיים" מפרש מילת תצוה גם מלשון צותא, שתלמיד חכם צריך ללמוד יחד עם חבריו ולא לבדו. רבותינו אמרו במסכת ברכות (דף ס"ג ע"ב) שלא כדאי שתלמידי חכמים ילמדו לבד, אלא הדרך הטובה היא ללמוד יחד בחבורה. וזה מה שהתורה אומרת לנו "ואתה תצוה את בני ישראל", ואתה, כל אחד מאיתנו שלומד תורה, צריך ללמוד בצותא עם בני ישראל. לכן לא נכתב פה דוקא משה רבנו הידוע, אלא התורה מדברת על כל אחד שיש בו ניצוץ מנשמתו של משה רבנו. ולא רק זה, אלא אדם גם צריך ללמד אחרים מתורתו. וכמו שהגמרא אומרת בראש השנה (דף כ"ג ע"א) כל הלומד תורה ואינו מלמדה, דומה להדס במדבר שאין נהנין מריחו, אבל אם מלמד לאחרים תורה, הוא דומה להדס בעיר שנהנים מהריח שלו. וזה מה שאמרו "ואתה תצוה את בני ישראל", להיות בצותא עם בני ישראל, דהיינו שאדם ילמד בשביל שיוכל ללמד את בני ישראל.

לייעץ עצמו בתורה

אבל איך מגיעים לזה, איך צריכים ללמוד? על זה אמר הכתוב: "ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור". מה זה "כתית למאור"? חז"ל בסוף מסכת ברכות (שם) אמרו על הפסוק "הסכת ושמע ישראל" (דברים כ"ז, ט), כתתו עצמכם על דברי תורה. ללמוד תורה זה לא לשבת כמו "אפאנדי", רגל על רגל, צריך להתייעץ ולהתאמץ כמה שיותר בלימוד התורה! לא רק מתי שטוב ונוח לומדים. יש אדם שהוא קצת עייף או אין לו קצת את התנאים המתאימים, ולכן הוא לא לומד. לא כן! אדם צריך להתייעץ ולכתת את עצמו על התורה כמה שאפשר. ולא ללמוד רק דברים קלים, אלא לייגע את המוח בביגיעה רבה. "ויקחו אליך שמן זית זך כתית", ע"י שאדם יכתת את עצמו על דברי תורה

1. חלק מדרשה שנמסרה בישיבת 'לבנימין אמר' פרשת תצוה ח' באדר א' התשפ"ב.

אני בתמונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
שלוחה 22.
נא לשלוח התשובות
עד יום ראשון בערב
בין הפותרים נכונה
יוגורל פרס (חובה לציין שם
וחתבת בצורה ברורה)

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאוזו ע"ה

עורך: הרב ג'ר
שמואל עידאן שליט"א

גליון
300

ידע תדע

א. רבי שלמה כהן שהיה אב"ד בוילנא (אבל לא כותבים "אב בית דין", כי מאז שפוסטר הגאון מוילנא קבלו עליהם שם שאינו יותר אבות בתי דין, ולכן נקרא מו"צ, ראשי תבות מורה צדק, פעם אחת כתבו עליו ב"ש"ס וילנא "מד"א", זה לא ראשי תבות מגן דוד אדם... אלא מרא דאתרא. הוא כתב הגהות על רבנו מנאול ורבנו גרשום וכי [וחדושים והגהות על הש"ס "חשק שלמה"], וגם ספר שו"ת בגני שלמה), כתב חדוש נפלא, שבמי התנאים לא קראו מגלה בלילה אלא רק ביום, והראשון שהתחיל לקרוא מגלה בלילה זה האמונה רבי יהושע בן לוי, שאמר "חייב אדם לקרוא את המגלה בלילה ולשנותה ביום" (מגילה דף עמוד א'). בגמרא שם מובא שחשבו ש"ולשנותה" הפנה ללמד את המשניות של מסכת מגלה, "מגלה נקראת באחד עשר, בשנים עשר, בשלשה עשר, בארבעה עשר" וכו', כלומר לקרוא את המגלה בלילה ואת המשניות ביום. אבל אחר כך הסבירו הפננה "ולשנותה" לקרא אותה פעם שנייה, מה ההוכחה של הבגני שלמה? המשושה (מגילה דף כ' עמוד ב') אומרת שכל הלילה כשר לכל מיני דברים, וכל היום כשר לקריאת המגלה. למה לא כתוב שהלילה כשר גם לקריאת המגלה?! אלא מכרח שלא היו קוראים בלילה. (שו"ת בנין שלמה סימן נח). ולקראתה הסביר וכוונה מאד. אבל **מרו הרב עובדיה זצ"ל** (ביביע אומר חלק א' חלק א"ח סימן מ"ג אותיות י"א-י"ב) הוכיח מהראשונים והגמרא שהיו קוראים את המגלה גם בלילה. אלא שעקר מצות המגלה הוא ביום. (גליון 153 הערה 27).

ב. יש לנו פייט "מי כמוך" [לפנינו] של רבי יהודה הלוי, שהוא היה אמן בשירה, ויש לו שירים מוקדים במינים. בשיריו של רבי יהודה הלוי יש אמונה חזקה, הוא אש - "אש מוקדה". כאשר הוא מדבר על החרבון, אתה רואה את זה. ורבי יהודה הלוי כתב שש פעמים "מי כמוך", על כל החגים, כתב על פסח, ועל ברית העולם, וכתב על פורים ועוד, ונשאר רק של פורים. שאר הפייטים ישנם, אבל לא קוראים אותם. ונתונם כל כך מתחבים את הפייט "מי כמוך" עד שקוראים אותו פעמים, פעם ראשונה בשבת זכור, ופעם שנייה ביום פורים. וביום פורים למרות שכלם ממחרים וכלם "טסים", הם קוראים קדם כל "מי כמוך". והיו באלה שהיו קוראים אותו מהר, והיה חזק אחד רבי יעקב בראמי ז"ל (אני זוכר אותו מלפני ששים שנה), שהיה אומר להם: אם נקרא מהר את "מי כמוך" רבי יהודה הלוי יתגדל עלינו... לכן נקרא אותו לאט לאט! (גליון 300 אות ט"ו).

למען תספור

הדלת שלו, השעה שמונה, תשע, עשר, אחת עשרה, שתים עשרה. וימי יודע מה הוא מתפשט, עוד עלילות על הרופאים היהודים ועל היהודים כלם, גילה אותם לסביר. לפני כן [באותה תקופה] היה האדמו"ר מליובאוויטש באמריקה וספר להם ספור, אמר להם, היה אחד בזמן שהתחלפו המשטרים ברוסיה (היה משטר של הצאר הרוסי ואחר כך באי הקומוניסטים), והיתה תסיסה גדולה במדינה, חסיד אחד הלך למפלת לקנות להם, תפסו אותו כל הרקדנים שם, יש להם רקוד ברוסיה שמו "הורה", אמרו לו: "תרקד אתנו". אמר להם: "מה לי ולכם? מה לי ולפולטיקה? מה אכפת לזי שנייהם רשעים, זה טרפה וזה בללה". אמרו לו, לא. אז הוא רקד אתם, ושר אתם "הורה", אבל היה אומר אחרת - "הוא רע". הוא - השופט שלנו היום, הקומוניזם הזה [שיטת השלטון והאמונה של הקומוניסטים] - זה רע, והם חשבו שהוא אומר "הורה", כי הרי האשכנזים לא מבטאים את הע"ן, אז "הוא רע" "הורה" אותו דבר. אז ככה הוא שר. הרבי ספר את זה, קמו מאות (ואולי אלפי) חסידים שהיו שם על ידו ושרו בקולי קולות: "הוא רע", "הוא רע", "הוא רע". הם הבינו שהרבי מתכוון על סטאלין, סטאלין הזה אדם רע.

אחרי כמה ימים (קמו שאמרת) לא קם סטאלין, אמרו מה נעשה לו "אולי ישן הוא ונקו" (מלכ"ם א' י"ח, כ"ז). אבל השעה מאחרת, כבר עבר חצות היום, דפקו עליו והנה הוא שרוע בקיא שלו. הקיא בבקר, ונכנס בתוך הקיא עד שמת. הגזרות בטלו, הרופאים שחררו, והיהודים לא הלכו לסביר. אמר להם הרב: הנה אתם רואים, "הרב את ריבנו, והדן את דיננו, והנזקם את נקמתנו". (גליון 300 אותיות ב' ו').

"הרב את ריבנו, והדן את דיננו"

לפני שבועים שנה היה אחד רשע מרשע - סטאלין [מנהיג ברית המועצות, שבראשון ורסיה]. היה שונא יהודים שנאת מות, והוא החליט לחפש דרך שייכיל "להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים" (אסתר ג', א), אז הוא הוציא דבה על הרופאים היהודים שם שהם מתכננים להרעיל את הגדולים [אנשי השלטון] ברוסיה, ולכן פינו שהם מתכננים להרעיל הם חייבים מיתה, והוא שם אותם בפלא עד שיחקרו ועד שיאדה, ובינתיים הגיע פורים של שנת תשנ"ג, והיה שם יהודי אחד תלמיד חכם צדיק שהיה יושב עם כמה יהודים מתבוללים, וכליל פורים קרא את המגלה בהתלהבות, ואחר כך ברך "הרב את ריבנו והדן את דיננו והנזקם את נקמתנו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו", ואמר ככה היה גם בימינו. היה שם אחד שאמר לו: פעם בימי המן היה מה שהיה פי היתה איזו סבה, אסתר היתה אשתו של המלך וכו', אבל היום מה יש לנו? מי יכול לעמד לפני סטאלין הרשע הזה? (גם השם שלו סטאלין מפחיד, רק שהשם הפרטי שלו יוסף ויזקם לא יוסף מרשע) (אסתר ט' כ"ח) - יוסף יעבר מן העולם... מי יכול לעמד נגדו? אמר לו, תראה שהקדוש ברוך הוא עומד לימינו, והוא יפיל אותו. אמר לו אתה חולם, והנה עברו כמה ימים, וסטאלין הרשע הזה (הוא נקרא אגלם "שמש העמים" - חשך העמים...) אסור שהפרע לו במשך שלו, בבקר הוא פותח את הדלת, פעם בשמונה פעם בשבע, פעם בקריאת הגבר, פעם בקריאת התרגול... והוא פותח, מי שיעיר אותו או שידפק עליו - אחת דתו להמית, אין לו כפרה עולמית... נו, מה עושים לנו אדם הזה? וסטאלין הזה כמה ימים אחרי פורים לא פתח את

חידה

חצי שווה שלוש ושלוש שווה תשע

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.
תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505
שלוחה 21 (חובה לציין שם וחבת בצורה ברורה).

נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב
לזכר אהלין הקודש: 950, ויצא 10,000. אם תכפיל את השם של מן יצא לך הסכום הזה (10,000), הסכום שהציע מן לאחשוש), ה"א כפול מ"ם כפול ג"ן יוצא עשרת אלפים, חמש כפול ארבעים זה מאתיים, ומאתיים כפול חמשים זה עשרת אלפים בדיקה. (לשון מן שליט"א בגליון הקודם). הוזהב. ג. סעודן - אופקים. מתרון התמונה: מרון האוהב רבי אלעזר נחמס מן שן זצ"ל, ועימו דודיל חוריה. הוזהב: מרדכי אפרת - חריש. על הוזהב לעקוב אחרי הודיעת הדואר. פרס שיחזור. לא ישלח שוב.

בטו"ח החידות יש להקדיש לומר את התשובה והמסירה (כולל שם, חתבת וטלפון) בצורה ברורה | הודעה שאינה ברורה כולה מערכת, לא תיכנס להגדרה.

הלכה נאמנה

והרי זו מצוה שבאה פעם אחת בשנה. וכותב שיוצאים ידי חוכה כפאשר מברכים על הקדוש בליל פסח "שהחנינו ונקונו והגיינו לזמן הזה", וזה פוסט למפרע על בעור חמץ, אפילו שהם שני ימים, ואם פו קל וחמר בפירים שהכל יום אחד. וגם העירוי לי שלא יתכן לומר שמברכים שהחנינו ביום בשביל משלוח מנות ומתנות לאביונים, שהרי לא מצאנו שהחנינו על מצוה שאין לפנינו ברכה אחרת. למשל בנר תקה מברכים לתלדור נר תקה שקשה נסים שהחנינו, ובמגלה מברכים על מקרא מגלה ושהחנינו, וכן כתב המשנה בריה"ו (סימן תרצ"ב סעיף קטן א) שאם אין לאדם מגלה ביום, גם לפי מנהגם לא יברך שהחנינו על מתנות לאביונים ויעדת פורים. ע"ז שם. לכן ברכת "שהחנינו" ביום זה לא בשביל משלוח מנות ומתנות לאביונים, אלא רק דרך אגב בלבד. ונשארה השאלה: האם נאמר שהחנינו פעמים או רק פעם אחת? והספידים נוהגים לברך פעם אחת בלבד. (גליון 153 אות ג').

הלכות פורים
אנחנו הספרדים לא מברכים "שהחנינו" בקריאת המגלה ביום אלא בלילה, והאשכנזים מברכים גם ביום. (שלחן ערוך סימן תרצ"ב סעיף א' וברמ"ב שם).
מה הטעם של האשכנזים? כי אף על פי שברכנו בלילה, אבל עקר המצוה ביום, ולכן צריך לברך שהחנינו גם ביום [ראה במדור "ידע תדע"]. ועוד סברא אמרו בזה, שפאשר מברכים "שהחנינו" צריך לכתוב על מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים שוהגות ביום, ולכן מה שברכנו שהחנינו בלילה אינו מועיל למצוות אלו, כי אין מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים בלילה. אבל אנחנו הספרדים נוהגים שבלילה מכנינים גם על זה, ונאפלו שהמצוות האלה אינן שכיחות בלילה, אבל הכל יום אחד. (ויאדה לדברי, הרא"ש (פסחים פרק א' אות י') שואל: למה לא מברכים שהחנינו על בעור חמץ?

קרן הבניין

לפאר ולרומם את בית אלקינו

בימים אלו נערך שיפוץ נרחב
בבית מדרשו של מורנו ורבנו מרן
הרב מאיר מאזוז שליט"א

וגם אתה שותף!

אותן כבוד

ברכה מרובה
2 מסר רבוע
840X12
מ"מ 11,000

אותן חבר

מטר רבוע
440X12
מ"מ 3,200

אותן יריד

אמה על אמה
220X12
מ"מ 2,600

התורמים יבורכו ע"י מרן שליט"א בפתחת ההיכל בשבת

אותן בונה

3 חדר לימוד	2 תיבת תפילה	1 היכל קודש פתח
6 מיזוג	5 חזית	4 לשכת מרן
9 מטבח	8 תאורה פתח	7 חלונות

התורמים ל"שותף בונה" בנוסף לברכה בפתחת ההיכל יונצחו בבית הכנסת

התרומות מוכרות לצורך החזר ע"פ סעיף 46
לתרומות ולפרטים נוספים:

0586435737 | 0545672732 | 0559887266

תתרגלו לזה!

בקרוב יבנה המקדש, ושם נקריב בשיר חדש

ועד שיבנה,

מעוֹת זכר למחצית השקל, מעבירים
להחזקת העלון של מרז ראש הישיבה שליט"א.

זו הזדמנות טובה, לומר תודה!

בית נאמן

ניתן להעביר:

בטלפון: (רב קווי/הודעה) 08-6727523

באתר: 1000.org.il

בעמדות נדרים פלוס

